

Siltuma meklējumos

Šosestdien Vienkoču parkā Līgatnē varēs sasildīties Uguns naktī

IEVA ALBERTE
 FOTO: RAITIS PURIŅŠ

Sestdien man piezvanīja draugs un vaicāja: «Tu esi bijusi Vienkočos? Nē?! Te ir tik forši!» Jo vairāk viņš stāstīja par parku, jo vairāk man tas iepatīkās. Līdzko tika pieminēts vārds «rūķis», kļuva piesardzīga. Nu, nepatīk man rūķi! Ne no koka, ne keramikas, nekādi. Viņi ir visur! Un tik līdzīgi, atbaidošām grimasēm! Tad labāk pastaigāties pa parastu mežu. «Nē, šis neizskatās pēc rūķa,» draugs mierināja. Nu labi, galu galā varu taču raudzīt Vidzemes rudeni, nevis koncentrēties uz rūķi.

MOKU KAMBARIS

Vienkočos esam vienīgie viesi. Tas allaž ir jaunu vietu lielā-

kais pluss — maz apmeklētāju. Saimnieks Rihards Vidzickis ir samiegoties, jo vairākas diennaktis gatavojis kādu koka skulptūru — pasūtījumu (Kaķiškalna runcis ir viņa meistardarbs!).

Starp naudas darbiem tapis un top arī šis tas priekam, tāpēc viņš izlēmis, ka vajag savu vietu, kur sirds darbus novietot. Pirms sešiem gadiem Rihards nolēmis iznomāt zemi.

Apmeklētājiem parks atvērts otro gadu. Tā teritorija ir aptuveni 10 hektāru plaša un sadalīta vairākās zonās — katra ar citādu noskaņu. Pirmais ir *Moku placis*. Ideja par tā izveidi radusies pirms trim gadiem, kad Vienkočos noticis koka tēlnieku plenērs. Par gadu 1905.gada revolūcijas simtgadei izlēmuši veidot autentiskus un improvizētus moku rīkus, kādos spīdzināti zemnieki. Tagad *Moku placī* var ielīst ecēšās, kas dursta no abām pusēm, te arī koka zirgs, kam seglu vietā naglas. Efektu šī ierīce iegūst, kad jātniekam pie kājām piesienot akmeņus.

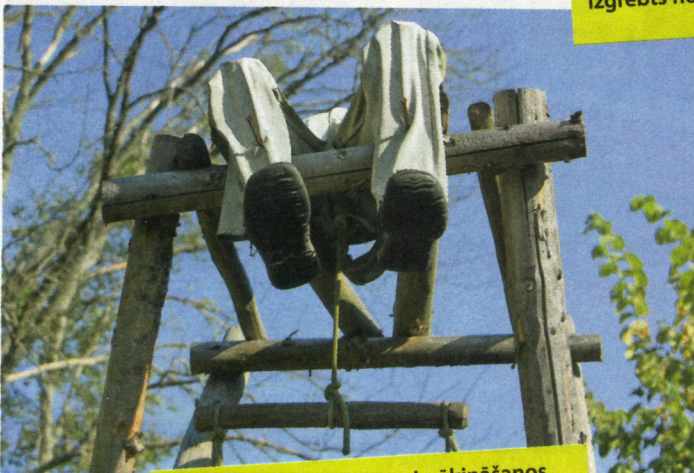
Par mokošāko ierīci atzīstu «stīvās kājas»: vienā caurumā iespīlē galvu, vēl divos — rokas. Palienu pustupus stāvoklī un nevaru ne nostāvēt, ne apsēsties. «Lūk, šeit ir vēl efektīvāks! Kad

Vienkocis ir jebkas, kas izgriezts no viena koka

Saimnieks stāsta, ka šajos krēslos labi garšo martīni

Te var sagaidīt pamatīgu izrēķināšanos

labi saziņpēts, sēdina virsū,» Ri-
hards rāda uz nosmailinātu mie-
tu. Tomēr vispamatīgākā izrēķi-
nāšanās ir modīgajās šūpolēs.
Kam vāji nervi, labāk nemēģi-
niet. Iesēžoties šūpolēs, paskatos
uz augšu: tur uztupināts vīrs, ku-
ra mantūbai piemontēta svira. Jo
augstāk šūpojos, jo tas vairāk
tiek stiepts uz leju... Plenērā
mākslinieki nolēmuši, ka arī
mūsdienās vajag moku rīku, šajā
gadījumā — pedofiliem.

VANNA UN ZVAIGZNES

Trakākais parka posms ir ga-
rām, atlikusi daļa ir laiska pastai-
ga. Klasiskajā zonā izveidota pa-
paržu aleja baroka stilā. Sajaucot

cementu ar baltajām smilšak-
mens smiltīm, tapušas baroka
vāzes un princešu cienīgi krēsli.
Sēdēšanai par vēsu. «Bet karstā
vasarā te ir baigi labi. Forša ēna.
Paņem *martīni* glāzi, un ir o!»
saka Riards. Tā sēžot, var skatī-
ties uz miniatūru Nurmižu kro-
gu un citām muižas ēkām, kādas
savulaik bijušas Līgatnē.

Vienkočos man patīk labāk
nekā Tērvetes dabas parkā. Var-
būt tāpēc, ka te vairāk lapu koku,
nevis skujuņu, un gaišāka noska-
ņa, varbūt tāpēc, ka kokos satu-
pušas koka pūces, ūpji un no ko-
ka uz koku karājas zivju virtenes.
Takas ir ar zinību devu, ik pa lai-
kam aplūkojams vienkocis, kur

attēlots kāds Latvijā aizsargā-
jams dzīvnieks no Sarkanās grā-
matas: cirslis, bruņuzivs, purva
bruņurupucis. Dzīvus kukaiņus
var pētīt kukaiņu mājā, kas vei-
dota no koku atgriezumiem vai
kritušiem zariem, kas sakrauti
čupā un lēnām trūd. Bet kas īsti
ir vienkocis? «Jebkas, kas veidots
no viena koka,» skaidro Riards.
No vienas resnas apses viņš iz-
veidojies vienkoča laivu, no citas
— vannu. Tajā var mazgāties, ja
vien ļoti samaksā par ūdens ne-
šanu no upes un vārīšanu uz ste-
ķiem. Un tad guli, un skaties, kā
zvaigznes krīt.

Kad esmu jau parkā iemīlēju-
sies, kādā pagriezienā parādās
viņš. Rūķis. Paldies visiem svēta-
jiem, ka tas nelidzinās Polijas vai
Bavārijas dārza rūķiem ar lie-
liem, sarkanīgiem vaigiem un vilti-
gu smīnu. Šis ir tāds svētlaimīgs,
iesnaudivs vīrs. «Ir daļa cilvēku,
kuri sajūsminās par visādiem rū-
ķiem. Mans mērķis nebija ie-
priecināt viņus. Kādu dienu ska-
tījos uz Lieldienu salu cilvē-
ņiem un sagribējās tādu gudru
rūķi uztaisīt. Viņš taču nelidzi-
nās tiem rūķiem?» Riards sme-
jas. Mēs vienojamies, ka izskatī-
gākie rūķi jāmeklē pašiem. Da-
bā. Šķiet, viens, smagi elšot, man
sekoja līdz pat izejai.

NAKTS VIENKOČOS

Postmodernā zona man patīk
vislabāk. Koka rāmī sakārtas tā-
das kā koka skaidas. Tās vējā gro-
zās un met ēnas. «Tas ir viss, kas
mums nāk uz galvas: lietus,
sniegs, lāstekas,» skaidro Ri-
hards. Pirkstus gribas pārļaut in-
stalācijai ar gropītēm. Ideja par
tām Riardam radusies, skato-
ties uz seniem krama šķēpa ga-
liem.

Vāveres! Parkā ir vāveres! Vi-
ņas šūpojas lazdu pīckās. Kādām
astēm! Grācijai! Es te varētu sē-
dēt un neiet prom, skatīties uz
vāverēm, uz koka lāstekām. Uz
baltajām un caurspīdīgajām ie-
vu lapām uz zilo debesu fona.
Uz dzeltenajām kļavlapām ar tā-

VIENKOČU PARKS

► Līgatnes pagasts, Cēsu ra-
jons. Meklējiet norādi Līgat-
nes dabas parks; neaizbrauc-
ot līdz tam, labajā pusē būs
norāde Vienkoči.

► Darba laiks katru dienu
plkst.10 —18. Tuvojoties
ziemai, tas saīsīsies.

► Vienkoči piedāvā: uguns-
kura vietu, nakšņošanu ko-
ka namiņā (Ls 25), vienkoča
grebšanu, nodarbības smē-
dē, pārgājienus naktī ar lā-
pām.

► Ieejas maksa: skolēniem,
pensionāriem — Ls 1, pieau-
gušajiem — Ls 2, pirmssko-
las vecuma bērniem — bez
maksas, gida pakalpojumi
— Ls 8 (iepriekš jāpiesaka).
Var norēķināties ar karti.

► Info: 29329065, www.vienkoci.lv.

diem melniem caurumiem kā
pankūkām. Spēlēt futbolu ar sar-
kanajiem mežaboliem zaļajā
maurā. Tomēr nebūtu profesio-
nāli tā jūsmot un nepieņemt kā-
du šīs vietas mīnusu. Pirmkārt,
mežā nav absolūta klusuma —
tālumā šņāc šoseja. Otrkārt,
mazmājiņa, saukta par *wind clo-
set**, patiesi ir vējaina, taču tas
nu sīkums. Iespējams, no tās būs
bail bērniem, kuri dzimuši pēc
2000.gada vai vēl mazākiem. To-
ties viņiem patīks šūpoles, bum-
biņu spēle, divas trušu meitenes
un vēja zvanu skandināšana.

Kad ieminos, ka Vienkoči ir
vairāk līdzīgi Pedvālei, ar to do-
mādama, ka te man patīk labāk
nekā Tērvētē, saimnieks sarau-
c pieri. «Nē, te ir kā Vienkočos!» Tā
gan. Visas nelaiemes rodas no sa-
lidzināšanas, tāpēc ņemiet sveci,
kas vējā nedziest, un sestdien,
ceturtajā oktobrī, ap plkst.21
esiet klāt! Mežs būs ugunis.
Saimnieks vedīs lāpu gājienā
ciens ar zaļu tēju. Lai padarītu
garāku un gaišāku vienu tumšo
rudens dienu un sasildītos pirms
tumšā perioda, kad vienīgo gais-
mu dos sirds. ►